

10. SINIF ETKİNLİKLERİ

SON KARARIM

Gelişim Alanı	Sosyal Duygusal
Yeterlik Alanı	Karar Verme
Kazanım/Hafta	Yaşamındaki karar verme sürecini etkileyen faktörleri açıklar. / 4.Hafta
Sınıf Düzeyi	10. Sınıf
Süre	40 dk (Bir ders saati)
Araç-Gereçler	1- Çalışma Yaprağı-1 2- Etkinlik Bilgi Notu
Uygulayıcı İçin Ön Hazırlık	1. Çalışma Yaprağı-1 öğrenci sayısı kadar çoğaltılır. 2. Etkinlik Bilgi Notu'nda verilen örnek grafik dikkate alınarak özellikleri belirtilen grafik A3 kâğıdında hazırlanarak sınıfa getirilir.
Süreç (Uygulama Basamakları)	<p>1- Uygulayıcı tarafından aşağıdaki açıklama ile etkinliğin amacı açıklanır.</p> <p><i>"Sevgili öğrenciler, karar verme becerisi yaşamımızda yer alan çok önemli bir beceridir. Hayatımızı devam ettiren birçok konuda karar almamız gerekir. Yaşam kalitemiz aldığımız kararlardan etkilenir. Bu nedenle verdiğimiz her karar bizi belirsizliklerden de kurtarır. Bir konu hakkında karar vereceğimiz zaman birçok faktörün etkisi altında kalabiliriz. Bugün yapacağımız bu etkinlikte yaşamdaki karar verme sürecini etkileyen faktörlerin neler olduğunu hatırlayıp bu faktörlerin etkisini açıklamayı amaçlıyoruz."</i></p> <p>2- Öğrencilere Çalışma Yaprağı-1 dağıtılır ve aşağıdaki açıklama yapılır.</p> <p><i>"Sevgili öğrenciler, elinizde bulunan kâğıtlarda bir durum örneği yazılmıştır. Fakat bu örneğin devamı boş bırakılmıştır. Sizlerden bu örneği dikkatlice okuyup tamamen kendinize göre tamamlamanızı istiyorum. Bu tamamlama işlemi yaparken "siz olsanız nasıl davranırdınız?, nelerden etkilenirdiniz?, kararınızı neye göre verirdiniz?" gibi sorulardan yararlanmanızı bekliyorum. Bunun için süreniz 5 dakika."</i></p> <p>3- Öğrenciler kendilerine verilen örnek durumu tamamlarken uygulayıcı tarafından önceden grafik şeklinde hazırlanmış A3 kâğıdı tahtaya asılır.</p> <p>4- Öğrencilere verilen süre bittikten sonra uygulayıcı tarafından tahtadaki grafik aşağıdaki gibi açıklanır:</p> <p><i>"Sevgili öğrenciler, tahtada gördüğünüz gibi yaşamda karar verme sürecini etkileyen faktörleri grafiğin yatay kısmına, rakamları da grafiğin dikey kısmına yazdım. Sizlerden daha önce tamamladığınız örnek durumu bir kere daha gözden</i></p>

Süreç (Uygulama Basamakları)

geçirip grafikte yer alan faktörlerin hangisi veya hangilerinden etkilendiğinizi belirlemenizi istiyorum.”

5- Verilen süre bitince faktörler sırayla okunur ve öğrencilerin hangi faktörden etkilendiklerine göre el kaldırmaları istenir. Her faktör için toplam kişi sayısı kaldırılan eller sayılarak belirlenir ve grafikte uygun yerler işaretlenir. Bütün maddeler için bu işlem tekrarlanır. Sonrasında bu faktörlerin sayısını gösteren grafik oluşturulur.

6- Grafik tamamlandıktan sonra Etkinlik Bilgi Notu’ndaki bilgiler dikkate alınarak aşağıdaki sorularla sürece devam edilir:

- Oluşturduğumuz bu grafikte çoğunluk hangi faktörlerden etkilenmiş görünüyor?
- Yaşamımızda karar verirken kişisel özelliklerimizden nasıl etkileniriz?
- Yaşamımızda karar verirken aile üyelerinden nasıl etkileniriz?
- Karar verme sürecinde çevre nasıl bir rol oynar?
- Günlük yaşamınızda verdiğiniz kararlarda en çok hangi faktörlerden etkilenirsiniz?

7- Öğrencilerin tartışma sorularına verdikleri cevaplar alındıktan sonra aşağıdaki benzer bir açıklamayla süreç sonlandırılır:

“Günlük yaşamda hepimiz yiyeceğimiz yiyecekten giyeceğimiz kıyafete kadar birçok karar verme durumu ile karşı karşıya kalırız. Bazen kişisel özelliklerimiz, bazen ailemiz, bazen de içinde bulunduğumuz çevre vereceğimiz bu kararları etkiler. Kararlarımızı etkileyen bu faktörlerin farkında olmamız daha sağlıklı ve isabetli kararlar vermemize yardımcı olur.”

Kazanımın Değerlendirilmesi

1. Öğrencilerden yaşamlarında verdikleri 3 önemli kararı hatırlamaları ve bu karar verme sürecinde etkilendikleri faktörlere dayalı olarak kişisel grafiklerini oluşturmaları istenir.

Öğretmene Uygulayıcıya Not

1. Çalışma Yaprağı-1’de yer alan örnek durumun çoğaltılarak dağıtılması önerilir. Bu mümkün olmadığında ise tahtaya örnek durum yazılarak öğrencilerin boş bir kâğıda geçirmeleri için ek bir süre verilir.
2. A3 kâğıdına önceden hazırlanmış olan grafik, hazırlık fırsatı bulamayan uygulayıcılar için tahtaya çizilerek bu aşama tamamlanabilir.

Özel gereksinimli öğrenciler için,

1. Etkinlik Bilgi Notu ve Çalışma yaprağı 1’de yer alan yazılı materyallere Braille yazı eklenerek ya da punto büyütülerek materyallerde uyarlama yapılabilir.
2. Etkinlik Bilgi Notunda yer alan kavramlar öğrenciye öncesinde sunularak öğretmen desteği sağlanabilir.
3. Çalışma Yaprağı 1’de yer alan örnek durum öğrenci düzeyine göre farklılaştırılarak öğrenme içeriği farklılaştırılabilir.
4. Çalışma Yaprağı 1 öğretmenle birlikte ve geribildirim sunularak doldurularak öğrenme süreci farklılaştırılabilir.
5. Etkinlik Bilgi Notunun okunması için ve çalışma yapraklarının tamamlanması için öğrencilere ek süre verilebilir.

Etkinliği Geliştiren

Hatice İNCİ

Çalışma Yaprığı 1

Üniversite öğrenimini başarıyla tamamladıktan sonra yurt dışından bir firmadan çok güzel bir teklif alan Aysun kararsızdır. Mesleki olarak kendini geliştirebileceği ve birçok başarıya imza atabileceği bu konuda karar vermek onun için hiç kolay olmamıştır. Çünkü

ETKİNLİK BİLGİ NOTU

Karar verme süreci zor ve emek isteyen bir süreçtir. Karar verme sürecinde birçok faktör devreye girmekte ve bu faktörler kararlarımız üzerinde etkili olmaktadır. Bu faktörlerden bazıları aşağıdaki gibidir:

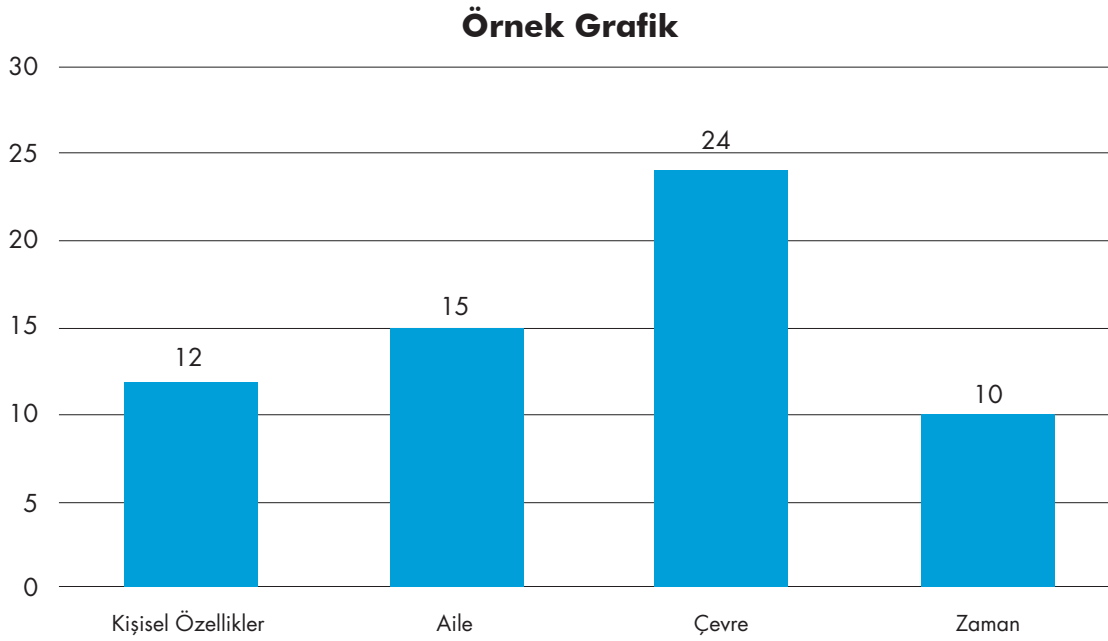
Kişisel Özellikler: Karakter, değerler, geçmiş deneyimler, fiziksel özellikler, mizaç, kararın algılanma tarzı, karar vericinin riske karşı tutumu, önyargılar, yanlış genellemeler, ihtiyaçlar ve beklentiler vb. özellikler.

Aile: Aile ile olan ilişki, ailenin eğitim düzeyi, sosyo-ekonomik durum, aile yapısı vb. özellikler.

Çevre: İçinde yaşanılan ülke, dünyanın sosyo-ekonomik durumu, politik faktörler, çevresel faktörler, tarihsel faktörler v.b. özellikler.

Zaman: Zaman etkeni de kararları etkileyebilen faktörlerden biridir. Etkili kararlar verebilmek için yeterli zamana sahip olmak gerekir.

Örnek Grafik

Uygulayıcı yukarıda verilen grafiği oluştururken grafiğin yatay bölümüne yaşamdaki karar verme sürecini etkileyen faktörleri, dikey bölümüne ise sınıf mevcuduna göre rakamları yazar.